

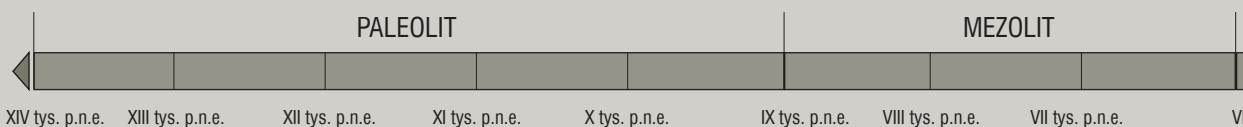
Drodzy Uczniowie! Drodzy Nauczyciele!

Oddajemy do Waszych rąk pierwszy podręcznik poświęcony dziejom i kulturze ziem pruskich stanowiący przystępne kompendium wiedzy o historii i kulturze naszego regionu. Wielu współczesnych mieszkańców Warmii i Mazur osiadło tutaj po wojnie. Zarówno oni, jak ich dzieci i wnuki wiedzą o regionie niewiele, a przecież jego historia jest bogata i interesująca. Mamy nadzieję, że podręcznik pomoże młodzieży poznać ich korzenie i przybliży im ich małą ojczyznę – żeby ją pokochać, trzeba ją najpierw zrozumieć.

Podręcznik skierowany jest do uczniów na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej, oczywiście w różnym stopniu i zakresie. W klasach II i III szkoły ponadgimnazjalnej częścią programu nauczania jest przedmiot „Historia i społeczeństwo. Dziedzictwo epok”, w ramach którego nauczyciele wybierają wątki czasowe lub tematyczne. Niniejsza książka jest idealną bazą do realizacji wątku regionalnego.

Podręcznik obejmuje dzieje począwszy od czasów prehistorycznych do współczesnych, zawiera liczne ilustracje, mapy, teksty źródłowe, słowniczek trudnych pojęć i ciekawostki. Elementy te stanowią niezależne źródło informacji, które współgra z tekstem głównym, ale i go uzupełnia. Podręcznik składa się z sześciu rozdziałów, a każdy z nich z kilku podrozdziałów rozpoczynających się pytaniami, które pomogą przypomnieć i usystematyzować znane już wiadomości. Na końcu każdego podrozdziału proponowana jest literatura, do której warto sięgnąć. Pięćset pozycji literatury naukowej i popularnonaukowej pozwoli wzbogacić wiedzę nauczycieli oraz zainteresowanych tematem uczniów. Każdy rozdział kończy się zestawem ćwiczeń.

Po meandrach wiedzy poprowadzi uczniów kautek. W wierzeniach dawnych Prusów, a później w wierzeniach ludowych Warmiaków i Mazurów kautki były to małe dobre duszki, elfy, skrzący żyjące pod krzakami przy zagrodzie domowej, służące pomocą w codziennych pracach w gospodarstwie.

Ważnym elementem podręcznika jest oś czasu, na której umieszczono ważne, nieraz epokowe, wydarzenia w historii regionu, Polski, Europy i świata od czasów najdawniejszych po współczesne. Innym razem są to ciekawostki z dziejów techniki i kultury, które pokazują, że oprócz wojen i polityki życie toczy się także na innych płaszczyznach. Dzięki taśmie chronologicznej uczniom będzie łatwiej umiejscowić poruszane w podręczniku problemy w czasie i przestrzeni historycznej. Na górze osi czasu umieszczono istotne wydarzenia w historii naszego regionu, na dole zaś – w historii Polski, Europy i świata. Oś będzie się zmieniała w zależności od omawianego tematu. Im bliżej współczesności, tym podziałka na niej będzie bardziej szczegółowa. Podczas każdej lekcji warto ją uważnie prześledzić, wskazać na niej omawiany okres i zapoznać się z innymi ważnymi wydarzeniami z tego samego okresu.

Autorami rozdziałów podręcznika są historycy-naukowcy pracujący w Instytucie Historii i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego oraz historycy-praktycy, czyli nauczyciele z olsztyńskich szkół. Ostatnią część podręcznika, odbiegającą od chronologiczno-problemowego układu treści poprzednich części, stanowi esej historyczny, którego autorem jest profesor Andrzej Piskozub, specjalista w dziedzinie historii i geografii cywilizacji. Napisany przez niego tekst przedstawia procesy integrowania się Europy Środkowo-Wschodniej w olbrzymie państwo Rzeczypospolitej Obojga Narodów, w którego granice wchodziły również ziemie pruskie. Omawia rosnącą rolę regionów historycznych Unii Europejskiej i na tym tle perspektywy scalenia i odrodzenia historycznych regionów Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Zajmuje się także Prusami – regionem historycznym, którego częściami składowymi są Warmia i Mazury.

Izabela Lewandowska

SUBNEOLIT

NEOLIT

NASZA ERA